

EVELYN WAUGH

Vargingi
kūnai

Romanas
apie auksinį
jaunimą

TYTO ALBA

KLASIKA

EVELYN WAUGH

Vargingi
kūnai

R O M A N A S

Iš anglų kalbos vertė
Rasa Drazdauskienė

VILNIUS 2010

Pirmas skyrius

Visi ženklai rodė, kad kelionė bus sunki.

Nuolankiai kaip azijietis tėvas Rotšildas SJ pastatė lagaminą baro kampe ir išėjo ant denio. (Lagaminas buvo mažas, dirbtinės krokodilo odos. Gotiškomis raidėmis jame įspausti inicialai nepriklausė tėvui Rotšildui, nes lagaminą jis rytą pasiskolino iš viešbučio, kuriame buvo apsinakvojęs, *valet-de-chambre**. Lagamine buvo apatinių drabužių pamaina, šešios svarbios naujos knygos šešiomis kalbomis, priklijuojama barzda ir gausiai pastabų prirašinėtas mokyklinis atlasas su vietovardžių sąrašu.) Stovėdamas denyje tėvas Rotšildas užkėlė alkūnes ant turėklų, pasirėmė delnais smakrą ir nužvelgė trapu atlipančių keleivių procesiją; kiekvieno veide buvo matyti mandagiai slepiamas baugulys.

Beveik visi jie buvo pažįstami jėzuitui, turinčiam palaimingą gebėjimą išiminti viską, ką pavykdavo sužinoti apie visus svarbesnius asmenis. Jis stovėjo iškišęs liežuvio galiuką, ir jei keleiviai nebūtų taip susirūpinę savo bagažu ir oro sąlygomis, veikiausiai būtų pastebėję nepaprastą jo panašumą į gipsines Dievo Motinos katedros gargulių kopijas, kurių galima rasti dailininkams skirtų reikmenų krautuvėlių vitrinose, nudažytų „sendinto dramblio kaulo“ spalva, įdėmiai spoksančių iš už

* Patarnautojas (*franc.*).

piešinių trafaretų, plastilino bei akvarelinių dažų tūmelių. Virš jo galvos temstančio dangaus fone siūbavo kelionėse nudrengtas ponios Melrouz Eip automobilis *Packard*, apkibęs trijų žemynų dulkėmis, o vedančiais į denį laiptais angelų būrio priešakyje žengė ponia Melrouz Eip, garsi pamokslininkė.

– Tikyba.

– Aš čia, ponia Eip.

– Artimo Meile?

– Aš čia, ponia Eip.

– Išverme?

– Aš čia, ponia Eip.

– Skaistybe... Kur Skaistybė?

– Skaistybei pasidarė negera, ponia Eip. Ji nulipo į apačią.

– Ta mergina – vienas vargas. Kai tik prireikia krauti daiktus, Skaistybei tuoj pat darosi negera. Ar kitos irgi čia – Kuklybė, Apdaira, Dievo Rūstybė, Malonė, Tiesa ir Kūrybos Pastanga?

– Kūrybos Pastanga pametė sparnus, ponia Eip. Užsišnekėjo traukinyje su vienu ponu... Ak, štai ir ji.

– Radai? – paklausė ponia Eip.

Kūrybos Pastanga uždususi linktelėjo galva, neištengdama pratarti nė žodžio. (Sparnus angelai nešiojosi nedidelėse juodose dėžutėse, primenančiose smuiko dėklą.)

– Tai gerai, – pareiškė ponia Eip, – nuo šiol atidžiau juos saugok ir mažiau šnekėkis traukiniuose su ponais. Jūs – angelai, ne pantomimos šokėjos, ar supratai?

Angelai nesmagiai mindžiukavo. Baisu, kai ponia Eip taip nusiteikusi. Na ir prižnaibys jos Skaistybę ir Kūrybos Pastangą, kai galiausiai liks vienos ir rengsis miegoti. Tarsi būtų negana, kad kelionėje visas kamuos jūros liga, tai dar reikia, kad ir ponia Eip imtų kabinėtis.

Pamačiusi jų sutrikimą ponია Eip suminkštėjo ir nusišypsojo. Ne veltui ją visi vadino „charizmatiška“.

– Na, merginos, – tarė ji, – man jau reikia eiti. Sako, kad jūra audringa ir kelionė bus sunki, tačiau jūs netikėkite. Jei širdyje ramybė, skrandžiui nieko nenutiks; ir atminkite, kai pasidarys iš tiesų *bloga* – giedokite. Tai geriausias vaistas.

– Iki pasimatymo, ponია Eip, labai ačiū, – atsiliopė angelai, dailiai tūptelėjo, apsisuko ir nuskubėjo į antrosios klasės saloną. Ponია Eip geraširdiškai žvelgė iš paskos, paskui išsitiesė ir tarsi tikras jūrininkas (tik tiek, kad praktiškai be barzdos) ryžtingai patraukė į pirmosios klasės salono barą.

Įlipo ir daugiau įžymybių, labai nepatenkintų prastu oru; stengdamiesi išvengti jūros ligos, jie ėmėsi įvairiausių civilizacijos palaimintų raganysčių, kuriomis ir patys nelabai tikėjo.

Čia buvo panelė Ransibl, Maillas Malpraktisas ir būrelis Auksinio jaunimo. Rytą jie labai linksmi klijavo pleistrais vienas kitam pilvukus (vaje, kaip rangėsi ir kikeno panelė Ransibl).

Įlipo ir gerbiamas parlamento narys Volteris Autridžas, praėjusią savaitę buvęs ministras pirmininkas. Rytą prieš pusryčius (kurie dėl to gerokai nukentėjo) ponas Autridžas išgėrė dvi didžiausias leistinas patentuoto chloralio dozes, o vėliau iš liūdesio traukinyje pabaigė buteliuką. Jis slinko visiškai apsvaigęs, o iš paskos sliūkinu du labai oficialios išvaizdos sekliai. Paryžiuje jie neatsitraukdami lydėjo poną Autridžą, todėl žinojo viską apie jo darbelius, o jei ką ir pražiopsojo, tai tik niekam neįdomias (bent romano autoriaus požiūriu) smulkmenas. (Tarpusavyje jie vadino jį „ponu Eržilu“, bet veikiau šaipydami iš pavardės negu kritikuodami parla-

mentaro meilės romanus, kuriuos regždamas jis, tiesą sakant, regimai drovėdavosi ir greit puldavo į paniką.)

Ledi Trobing ir ponias Blekvoter, seserys dvynės, kurių portretas, tapytas Milė, neseniai *Christie's* aukcione buvo parduotas už rekordiškai mažą kainą, sėdėjo ant vieno iš kietmedžio suolelių, valgė obuolius ir gėrė „butelaitį burbulų“, kaip elegantiškai ir deramai vėlyvajam Viktorijos karaliavimo laikotarpiui sakė ledi Trobing; ponias Blekvoter gėrimą vadino egzotiškiau, *champagne*, kirčiuodama paskutinį skiemenį, kaip tai daro prancūzai.

– Žiūrėk, Kite, štai ten ponas Autridžas, praėjusios savaitės ministras pirmininkas.

– Nesąmonė, Fane, kur?

– Anava, priešais tuos du vyrus su katiliukais, greta kunigo.

– Tikrai, panašus į savo fotografijas. Kaip jis keistai atrodo.

– Visiškai kaip vargšas Trobingas... pernai visus metus...

– ...O mes nė neįtarėme... kol galiausiai radome tuos buteliukus jo drabužinėje, po grindimis... vis manėm, kad tai nuo gėrimo...

– Žinai, man atrodo, šiais laikais nedaug beliko tokių *rinktinių* ponų kaip ministras pirmininkas, ar ne?

– Sako, kad poną Autridžą paveikti gali tik *vienintelė* persona...

– Iš Japonijos ambasados...

– Žinoma, brangioji, tik ne taip garsiai. Bet, Fane, rimtai man pasakyk, ar tikrai manai, kad ponas Autridžas turi TAI?

– Jo figūra visai neblogo kaip tokio amžiaus vyrui.

– Taip, bet vis dėlto *amžius*... tokie į bulius panašūs tipai

– Malonėkite prileisti
man vonią, – paprašė Adamas.
– Deja, vonioje miega vienas
ponas. Pažadinti?

Evelyn Waugh (Ivlinas Vo, 1903–1966) – vienas įtakingiausių, kandžiausių ir keisčiausių XX a. britų rašytojų. Savotiškas legendinio trečiojo XX a. dešimtmečio britų aukštinio jaunimo balsas, negailestingas jo kritikas ir drauge – paradokšais žaižaruojantis mąstytojas. Žmogus, atsivertęs į katalikybę, lėmusią jo izoliaciją nuo visuomenės, ekscentriškas ir nesugyvenamas, tačiau pelnęs tarptautinį pripažinimą.

„Vargingi kūnai“: Londonas, karta, užaugusi tarp dviejų pasaulinių karų: „prarastosios kartos“ vaikai. Aukštuomenės grietinėlei, pašėlusiam auksiniam jaunimui nerūpi niekas daugiau, išskyrus linksmybes, paskalas ir nuotykius. Kūnas yra mirtingas ir vargingas, todėl reikia stačia galva nerti į vakarėlių šurmulį, taurių skambesį, šampano purslus iš pat ryto ir svaigulinga siautulį.

Romanas kaip šokis ant bedugnės krašto: personažai, nesuvokdami savo pačių komiškumo, nesupranta, tik nujaučia, kad viskas trapu ir pamerkta. Kad jų nerūpestingas gyvenimas tuoj baigsis.

Viskas persmelkta nepakartojamu Evelyno Waugh sarkazmu, britiška iki kaulų smegenų ir nepaprastai juokinga.

O ką reiškia „Vargingi kūnai“? Tai, kad šis siautulys kyla iš sutrikimo ir desperacijos. Kūnas vargingas, o garbingas jis taps tik tada, kai bus pakeistas Viešpaties. Taip pavadintas pagal Šv. Rašto citatą, romanis įkūnija ne tik unikalią Evelyno Waugh ironiją, bet ir jo rūpestį tuo, kas gyvenime svarbiausia – kiekvieno iš mūsų siela.

ISBN 978-9986-16-785-3

TYTO ALBA

www.tytoalba.lt